

Camp d'aprenentatge **Empúries**

TALLER DE PETXINES 1a

Proposta didàctica i
Guió de continguts

Aquesta versió del Taller de Petxines es planteja per a un nivell de Cicle Inicial de Primària fàcilment adaptable a P4 i P5 d'Educació Infantil. Seria el corresponent al Taller de Malacologia d'altres nivells de Primària i Secundària.

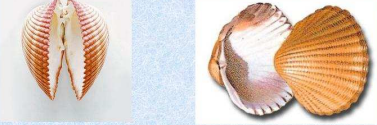
Es tracta d'un taller manipulatiu directament relacionat amb activitats del CdA Empúries, especialment amb el Sistema Dunar.

L'objectiu del taller és afavorir l'experimentació dels alumnes amb un element proper i en principi conegut, com són les cloves i curculles, ampliant els coneixements que en tenen, i relacionant les petxines amb animals vius i amb productes alimentaris de consum habitual.

Per a la seva classificació els alumnes practicaran l'observació directa de les principals característiques: forma, mida, color, relleu (costelles i anelles de creixement), lluentor... També utilitzaran el tacte com a eina de diferenciació. I el gust ja que se'ls proposarà que tastin musclos i escopinyes (enllaunades al natural).

Abans de la realització del taller es proposa que el centre hagi visionat i comentat la presentació multimèdia següent:

¿T'agraden els musclos? ¿I les escopinyes? 	¿Saps qui hi viu aquí dins? ¡ Un musclo !	¿Saps qui hi viu aquí dins? ¡Una escopinya!
Aquesta és la casa del senyor Musclo. La té clavada a les roques on hi toca l'aigua de les onades.	Mira, aquestes roques d'Empúries es diuen "Les Muscleres". El senyor Musclo obre una mica la caseta, i hi entra una mica d'aigua.	L'aigua del mar és salada perquè té sal i altres coses que el senyor Musclo aprofita per a alimentar-se.
Però a vegades el senyor Musclo no hi viu. Potser perquè s'ha mort. Potser perquè se l'ha menjat un altre animal. Potser perquè l'han tret per posar-lo en una llauna de conserves.	 Aleshores la seva casa ja no serveix. Es desenganxa de les roques. I les onades la porten fins a la platja. La gent en diu "petxines".	Aquesta és la casa de la senyora Escopinya. La té una mica enterrada a la sorra que hi ha sota l'aigua del mar.

La senyora Escopinya obre una mica la caseta i hi entra aigua i sorra. Hi busca el menjar i llença a fora el que no l'interessa.	Però a vegades la senyora Escopinya no hi viu. Potser perquè s'ha mort. Potser perquè se l'ha menjat un altre animal. Potser perquè les onades han trencat la seva casa. Potser perquè l'han tret per posar-la en una llauna de conserva.	Aleshores les onades s'emporten les cloves fins a la platja. La gent en diu "petxines".
I això és el que farem. Buscarem les petxines.	N'hi ha de moltes classes. Les mirarem i n'aprendrem alguns noms.	I sabrem moltes coses dels animals que hi vivien, però que ara no hi són. ¡És molt divertit!

El procediment del taller seria el següent:

- Presentació i introducció dels materials. 30'-45'
- Desplaçament. 15'-45'
- Observació de les Muscleres. 10'-15'
- Recollida de mostres i observació de les roques. 20'-30'
- Posada en comú. 15'-20'

Presentació i introducció dels materials

Es començaria parlant de l'activitat prèvia realitzada al centre, s'obriran sengles llaunes de musclos i d'escopinyes al natural i observarem què contenen. Farem una simulació de posar un musclo i una escopinya dins de les cloves corresponents.

Mirarem altres tipus de petxines més fàcils de trobar a les platges d'Empúries. La quantitat de noms i mostres s'haurà pactat prèviament amb el centre; fins i tot es pot haver fet una sessió prèvia en el mateix centre amb les imatges.

 PEU DE CABRIT	 OU	 PETXINOT
 ROSSELLONA	 TELLERINA VERMELLA	 TELLERINA

Els alumnes disposaran durant la presentació de totes les imatges plastificades i de mostres abundants de cadascuna d'elles. Amb jocs de classificació aprendran a diferenciar-les i es mirarà que n'aprenguin els noms. S'insistirà que les tractin amb cura atès que és material delicat.

Com a fi de la presentació, els que vulguin tastaran les escopinyes i els musclos.

Desplaçament

Dos llocs es consideren idonis per a fer la recollida de mostres. Es triarà un o l'altre (o tots dos) en funció del temps disponible i en funció de l'onatge que hi hagi hagut els dies anteriors a l'activitat. La platja del Rec, molt proper al CdA, és un d'aquests llocs. L'altre, la platja del Moll Grec, es troba més allunyat. Cal lligar aquests desplaçaments amb l'activitat que vingui a continuació o del lloc on convingui que acabi. Una possibilitat és desplaçar-nos fins l'espigó i dinar de pícnic als jardins de Sant Martí o que l'autocar reculli l'alumnat a l'aparcament de Sant Martí.

Observació de les Muscleres

Davant de les Muscleres Petites o les Muscleres Grosses caldria fer una parada i comentar el nom de les roques. Cal veure si són accessibles o no. S'observarà l'estat del mar i si són visibles restes que hagin deixat les onades. També es mirarà la platja des de lluny i comprovar si d'on som es veuen les petxines, si estan agrupades o escampades. Ens preguntarem qui les ha agrupat o qui les ha escampat.

Recollida de mostres

Cal que hi hagi un espai adequat perquè l'alumnat pugui desplaçar-se lliurement buscant petxines. Si l'estat del mar ho permet es pot aprofitar per a trobar roques amb pellerides i amb musclos.

Una altra possibilitat a tenir en compte és de trobar tellerines enterrades a la sorra.

Posada en comú i síntesi

Finalment s'agruparà l'alumnat i fent servir les targetes plastificades es veurà quines peces han trobat. S'insistirà en el nom i els principals elements diferenciadors de cadascuna de les espècies trobades. S'acordarà de posar un petit nombre de mostres en una bossa per tenir-ho a l'aula o en el centre, i retornar les altres a la platja.

Com a treball posterior es proposa que en el centre revisin de nou les imatges i les mostres recollides i que en practiquin novament la classificació.

Segons l'edat i nivell de l'alumnat es pot intentar de redactar unes conclusions del taller i de realitzar la fitxa que s'adjunta (impresa en paper DIN-A3).

TALLER DE PETXINES

	ES DIU: COM ÉS: N'HEM TROBAT: ☐ CAP ☐ POC ☐ FORÇA ☐ MOLT
	ES DIU: COM ÉS: N'HEM TROBAT: ☐ CAP ☐ POC ☐ FORÇA ☐ MOLT
	ES DIU: COM ÉS: N'HEM TROBAT: ☐ CAP ☐ POC ☐ FORÇA ☐ MOLT
	ES DIU: COM ÉS: N'HEM TROBAT: ☐ CAP ☐ POC ☐ FORÇA ☐ MOLT
	ES DIU: COM ÉS: N'HEM TROBAT: ☐ CAP ☐ POC ☐ FORÇA ☐ MOLT
	ES DIU: COM ÉS: N'HEM TROBAT: ☐ CAP ☐ POC ☐ FORÇA ☐ MOLT
	ES DIU: COM ÉS: N'HEM TROBAT: ☐ CAP ☐ POC ☐ FORÇA ☐ MOLT

	ES DIU: COM ÉS: N'HEM TROBAT: ☐ CAP ☐ POC ☐ FORÇA ☐ MOLT
	ES DIU: COM ÉS: N'HEM TROBAT: ☐ CAP ☐ POC ☐ FORÇA ☐ MOLT
	ES DIU: COM ÉS: N'HEM TROBAT: ☐ CAP ☐ POC ☐ FORÇA ☐ MOLT
	ES DIU: COM ÉS: N'HEM TROBAT: ☐ CAP ☐ POC ☐ FORÇA ☐ MOLT
	ES DIU: COM ÉS: N'HEM TROBAT: ☐ CAP ☐ POC ☐ FORÇA ☐ MOLT
	ES DIU: COM ÉS: N'HEM TROBAT: ☐ CAP ☐ POC ☐ FORÇA ☐ MOLT
	ES DIU: COM ÉS: N'HEM TROBAT: ☐ CAP ☐ POC ☐ FORÇA ☐ MOLT